

20/04/2016

La participació en les àrees protegides: Estudi de la xarxa social de comunicació al parc natural de Sant Llorenç del Munt

Des de fa un temps es destaca la importància de la participació local en la gestió de les àrees protegides i en la presa de decisions respecte aquests espais. Un estudi dut a terme al parc natural de Sant Llorenç del Munt durant dos anys ha analitzat la seva xarxa social de comunicació per tal de proporcionar coneixements sobre l'estructura social dels actors i poder millorar els processos participatius. Els resultats mostren els problemes que té aquesta xarxa de comunicació i obren la porta a la millora de la situació actual.

Parc Natural de Sant Llorenç del Munt.
Autor: Sara Maestre.

La participació local en la gestió de les àrees protegides es considera important per a la gestió dels recursos naturals i la conservació de la biodiversitat. Diferents estudis han ressaltat que la participació de membres de la societat civil en la presa de decisions assegura la major legitimitat d'aquestes, redueix els possibles conflictes entre els diferents grups d'interès, augmenta la varietat d'informació i contraresta el poder d'alguns grups d'interès. L'anàlisi dels actors implicats en la gestió dels recursos és una iniciativa de participació que s'està utilitzant àmpliament per tal d'entendre com els diferents actors influeixen en la presa de decisions en àrees protegides. No obstant, aquesta anàlisi no té en compte el paper que les xarxes de comunicació poden exercir en la categorització i la comprensió de les relacions entre els diferents actors.

En aquest treball s'ha estudiat la xarxa social de comunicació del parc natural de Sant Llorenç del Munt per tal de proporcionar coneixements sobre l'estructura social dels actors i poder millorar els processos participatius actuals. El treball de camp es va realitzar durant el 2013 i el 2014. La recollida de dades va incloure observació no participant, revisió de documents respecte als organismes de participació del parc natural, entrevistes semiestructurades (n=25) i qüestionaris online i telefònics (n=65).

Els resultats de l'estudi suggereixen que existeix una xarxa informal de comunicació al parc natural que està força ben representada en els organismes de participació formals del parc. No obstant, aquesta xarxa no funciona del tot bé perquè els actors no confien plenament en els òrgans de govern del parc, que consideren inefectius. Els resultats també mostren que l'anàlisi de xarxes socials és una eina apropiada per tal d'incloure una àmplia i significativa representació dels diferents actors en els processos participatius.

Es conclou que l'anàlisi de xarxes socials és important per tal de millorar el funcionament dels òrgans de participació formals del parc i per iniciar processos participatius amb l'objectiu de refer la confiança entre els organismes de govern del parc i la resta d'actors, així com compartir informació, proporcionar ajut mutu i incrementar la cooperació entre els diferents actors.

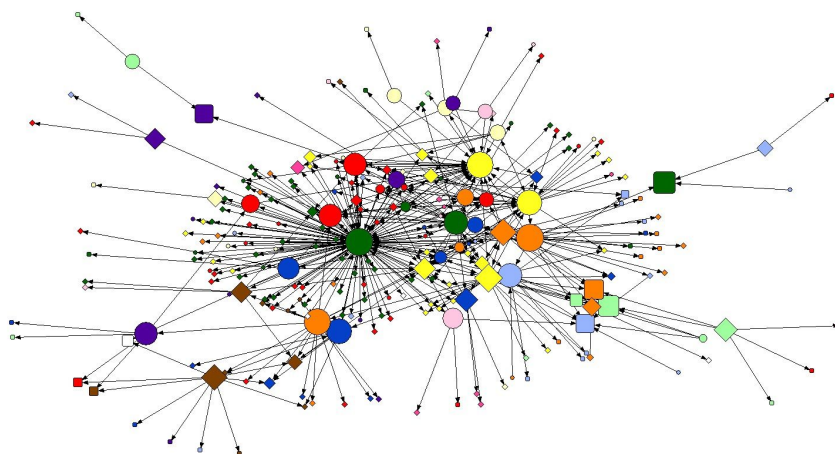

Figura 1: Xarxa informal de comunicació del parc natural i assistència a les reunions de la comissió consultiva (òrgan formal de participació).

Nota: La mida dels nodes indica el grau de centralitat en la xarxa i la forma correspon a l'assistència a les reunions de la comissió consultiva (el cercle per assistència, el diamant per no assistència, el quadrat per dades que falten). A més, els següents colors s'utilitzen per denotar les diferents categories d'actors: vermell (administració local); verd (gestors del parc); groc (treballadors del parc); blau (sector agrícola); taronja (sector científic); lila (sector terciari); verd pàl·lid (sector conservacionista); blau pàl·lid (sector de l'oci); groc pàl·lid (sector de l'ensenyament-turisme ambiental); marró (sector

forestal); rosa (allotjament i restauració); rosa pàl·lid (altres empreses); blanc (altres).

Laura Calvet Mir

Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA)

Laura.Calvet@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)